

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ȚI.

Pe un an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULU L.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorile nefrancaute nu se primesc. — Manuscrisurile nu se retrămit.

N°. 49.

Mercuri, 4 (16) Martie.

1887.

Brașov, 3 Martie 1887.

Cetitorii noștri sunt informați din câțiva articuli apăruiți în foia noastră despre starea, în care se găsește coloniile străine în România în privința dezvoltării lor culturale. Am spus că se simt atât în școlă cât și în biserică totuși așa de liberi, ca și în patria lor mamă, ba se bucură chiar de sprijinul autorităților școlare române.

La argumentele, ce le-am adus în acei articuli, ne mai dă ați altele și „Korrespondenz des allgemeinen deutschen Schulvereins“ ce a apărut în Ianuarie. Un German din Dobrogea face în amintita foia un raport despre starea și mersul școlilor coloniilor germane din Dobrogea. Corespondentul descrie cu o deosebită bucurie starea de progres și de dezvoltare culturală a școlilor germane, arată cu câtă prevenire se poartă inspectorii școlari, cari sunt adevărați sprijinitori ai culturii. Mai mulțămesc corespondentul Schulvereinului pentru ajutoarele trimise, mai cu seamă în cărți, arătându cătă de bine prosperază germanismul în Dobrogea.

Ei bine, noi Românii autohtoni din acest stat nu ne putem lăuda cu o sorte asemenea coloniilor străine din România, der nici măcar cu o stare de progres și dezvoltare culturală cel puțin pe jumătate ca a acelora. Din contră, nu e și lăsată de Dumnezeu, în care se nu înregistrăm numai împedcări, terorisări și amenințări.

Nu mai vorbim de legile și ordinațiunile despotice, ce ne-au năpădit de la 1879 încôce și cari au menirea a pune bețe în rôte mersului dezvoltării noastre culturale; e destul să spunem, că la noi, când inspectorul școlar unguresc pune piciorul pe pragul vre-unei școle românești, cel dintău lucru la care se gândesc este, cum ar pute găsi noduri în papură, ca printr'un „patriotic“ raport cătră ministru să potă pricinui închiderea școlei și înlocuirea ei cu o școlă de stat, seu să mijlocescă destituirea învățătorului, fără a se mai ține seamă de autoritățile noastre școlare superioare, și înlocuirea lui c'unu învățător mai „dennu“ și mai „patriotic“, fiind că șcie unguresc ca și inspectorul seu ca și cei dela „Kulturregylet“.

Când învățătorii fac apel la autoritățile administrative unguresci, ca să vină în ajutor pentru a constrînge pe părinți, ai căror copii nu frecventă școlă seu absentază, să-i trimetă la curs, ocaziunea e binevenită pentru înființarea unei școle de stat, pentru că cea românească nu se „împopolază“, nu e „agreată“; decă e bine cercetată, éráși ocaziunea e binevenită pentru înființarea unei școle de stat, pentru că „nu încap toți copii“ în școlă românească. Și așa își făuresc „liberalii“ și „patrioții“ noștri mereu ocaziuni binevenite, pentru că ce nu e în stare despotul să făurescă?

Bieții Români își dau silința să nu mai „supere“ pe „binevoitorii“ noștri, caută și află mijlocele d'a nu le mai da ocaziuni să impute școlilor noastre cutare seu cutare neajuns. Atunci însă dușmanii noștri au alte arme, corupț, uneltesc și intrigază.

Așa bunăoară Românii din Turțu, cari nu simtă nici nevoia nici plăcerea d'a-și trimite copii la școlă de stat, și-au grămădit copii în școlă lor românească. Ungurii au găsit că e îndesată și deci parte din copii se mergă la școlă ungurescă. N'au vrut Românii, au făcut ce au făcut și și-au ridicat o a doua școlă. Der unelțirile și intrigele unguresci au isbutit cu ajutorul unui renegat să împiedecă deschiderea școlei care din Octomvre stă închisă. Corespondența de mai jos, ce ni s'a trimesă din Turțu,

e o via iconă a unelțirilor de cari sunt capabili dușmanii culturii noastre.

Și ministrul, ca și inspectorii școlari, nu ia nici o dispozițiune față cu școlile noastre, fără să nu fiă cuprinsă în ea o intențiune rea. A dispus să se învețe la școlă reală din Deva limba română ca studiu obligat, der numai „limba“, nu „literatura“, pentru ca Ungurii să șcie atăta românește, câtă să se potă înțelege cu copii români, ai căror viitori învățatori au să le fiă, pentru că, după cum a șis, multe școle confesionale nemaghiare are de gând să le desființeze.

Și acest ministru Trefort dela 1887 e acela Trefort, care la 1861 făcea să resune dieta ungurescă de vorbele lui dicend: „Sérbii, Românii, Germanii, Slovaci și Rutenii conducă-și afacerile lor municipale în limba lor, întrebunțeze în școlă limba ce-o voesc... Precum între religiuni nu pôte fi nici o religiune privilegiată, totuși așa pe teritoriul Ungariei nu pôte fi nici o naționalitate privilegiată“.

Ați este o naționalitate privilegiată, limbă privilegiată, totuși ce e unguresc e privilegiat, prin urmare foc și părjolu pe totu ce nu e unguresc. Asta e linia de conduită a dușmanilor nămului nostru. Amestecă în biserică noastră, unelțiri în contra școlilor noastre, astea sunt semnele caracteristice ale „libertății“ în care ne dezvoltăm și progresăm pe tărâmul culturii.

Coloniștii străini din România trăsesc în comparațiune cu noi într'un Eldorado, dovadă că duși odată acolo nu se mai reîntorc, ci se légă de pământul acelei țări.

Cătă de departe însă suntem noi de acel postulatu primitiv al unei vieți plăcute și liniștite, ce l'a accentuat Mocsary mai deunăți, postulatul, ca să ne sêmțim aici în adevăr acasă în patria noastră proprie!

Unelțiri în contra școlilor române.

Am comunicat în Nr. 230 din anul trecut al foiei noastre, că în comuna Turțu din comitatul Ugocei s'a înființat pentru maghiarisarea Românilor o școlă de stat pompoasă, cu 2 învățatori bine plătiți, ér pentru înpopularea școlei unguresci fișpanul respectiv a poruncit aspru în două rânduri, ca copii dela școlă românească, cari trecu dela 60 în sus, până la 117, să treacă la școlă de stat, sub pretext că școlă confesională ar fi prea mică. Fiind că fișpanul amenințase școlă română cu închidere, senatul școlastic a fost silit să scotă din școlă 57 copii și să-i trimită la școlă ungurescă. Acesta însă, decât să mergă la școlă ungurescă, mai bine n'au mers la nici o școlă și astfel în urma ordinului fișpanesc 57 școlari români au rămas în anul 1885—6 fără instrucțiune. Pentru ca să nu se mai întemple acesta, Românii au înființat a doua școlă confesională completă și după lege întocmită. Fișpanul însă, vedend, că la școlă de stat nu merge nici un copil de Români și că numai 12 Jidan o cercetă, a interșis senatului școlar de a denumi pe învățator, susținend în contra legilor, că acest drept îi compete consiliului comunal, cu scop că prin acesta să fiă denumit de învățator un orecare „Kerezsán“, care fú rehabilitat prin minister.

În privința acestei afaceri ni-se scriu următoarele:
Turțu, 15 Făurar 1887.

Domnule Redactor! În Nr. 230 al „Gazetei“ din anul trecut s'a avisat de aci, că la 1 Octomvre 1886 senatul școlar candidand pe cantor-docentele școlei a doua și trecend cu vederea pe rehabilitatul prin minister „Kerezsán“, potca a fost gata.

Ați viu a relata că dela 1 Octomvre 1886 până ați — aproape cinc luni — stațiunea învățatrescă nu s'a putut conferi nimăru și școlă a doua stă golă. Causa vi s'a comunicat atunci, că adevă „decă lângă o singură școlă confesională abia pôte avé școlă statului 12 școlari, ce va fi când vor fi două școle paralele confesionale?“

Vedend dușmanii noștri, că cu tôte intrigele și

unelțirile pornite în contra școlei noastre a doua, școlă statului nu se împopolază, că până la 8 Fauru nu e nici un suflet botezat în ea, dușmanii făcără presiune asupra rehabilitatului docente „Kerezsán“. Acesta făcă propagandă între elevi spunendu-le că voru căpăta cărți și îmbrăcăminte gratis, ba și bani, decă voru cerceta școlă ungurescă; la ziua amintită, — fără șcirea părinților, tutorilor și directorului școlar — se făcă unelța dușmanilor, ducend în persoană și înscriind la școlă statului 28 elevi, toți cari au frecventat regulat școlă confesională.

Veți dice, că atăta maliți e cu neputință. Vă asigur că la noi tôte sunt cu puțință, ba constatez că această maliți va fi un merit ponderos pentru dascalul „român“ în procesul disciplinar ce s'a întentat în contra d-sale, căci la noi dreptatea și adevărul umblă cu capetele sparte.

Vom vedé sfârșitul procesului și-lă vom comunica. Puțină speranță e, căci cei dela Gherla mai bucuros dormă 10 zile, decât să lucreze o zi, și așa se trăgăneză un proces câte doi-trei ani întregi.

Unu Turțianu.

SCRIRILE ȚILEI.

Maiestatea Sa împărătesa Elisaveta se duce la 20 Martie n. la Mehadia.

—x—

Din pašalicul Târnavei mari, se comunică foie „Sieb. D. Tgbl.“ următorul act de despotism unguresc: Feciorii sași din Crișiu au voit să dea o petrecere cu danț. Unul din ei se duse la solgăbirul să ceră concesiune. Acesta promise că le dă, îi ceru timbru de 50 cr. și i spuse că concesiunea o va trimite prin poștă. În adevăr și sosit o hărtia ungurescă, care fú luată drept hărtia prin care se concede petrecerea, precum și promisese solgăbirul, și feciorii nesciind unguresc, nici nu și-au mai bătut capul să afle ce e scris. Petrecerea se dete la 21 și 22 Februarie c., der care nu fú surprinderea bieților feciori când se pomeniră cu trei gendarmi, cari în numele „măriei sale“ solgăbirul opri petrecerea. Feciorii se provocară la concesiunea dată și arătară hărtia. În hărtia „măriei sale“ însă se interșicea petrecerea sub pretext că în Crișiu se întemplă „neorânduili“ și „ilegalități“, cum a fost și cu adunarea vecinilor. Proprietarul care a dat casa pentru petrecere fú citat și amendat cu 50 fl.; unu lăutar fú pedepsit cu o „concesiune timbrată“—vorbele „măriei sale“ — în forma unui arest de două zile și apoi liberat cu solgăbirul avis. În viitor nu e ertat să se mai audă în Crișiu nici un ton de musică până ce nu dă concesiune notarul seu judele. — Ore fire-ar cu puțință să mai găsim în vre-o parte a lunei asemenea acte de despotism timbrat?

—x—

Numărul celor obligați la asentare cu domiciliul necunoscut este de rândul acesta atât de mare în unele cercuri, încătă ministrul de houveți a trimis municipiilor o ordinațiune d'a se presenta neîntârziat lista numelor amintiților obligați la asentare seu viceșpanului comitatului respectiv seu unei alte persoane însărcinate cu acesta spre esaminare.

—x—

Deorece după prescripțiunea glótelor ungare însemnarea glotașilor instruiți milităresc se estinde și la chemarea a doua, ministrul comun de rășboiu a invitat printr'o ordinațiune corpurile statului armatei, marinei de rășboiu și autorităților, care țin evidența, ca foie personale ale obligaților la glóte, liberați din armată și din miliții, der aparținători țerilor coronei ungare, și anume dela clasa de etate din 1845 încôce să se trimetă imediat comandelor cercurilor de glóte ungare.

—x—

Ni se scrie din Lipsca cu data 10 Martie n.: „D-lă Ionu Nenitescu, revisor (inspector) școlar în România, a trecut ați esamenul de doctor în filosofie și pedagogie în mod strălucit. Calculul ce l'a primit și care se dă rar e magna cum laude.“ — Felicitările noastre!

—x—

Kulturregyletul ține mult să se vorbescă desu de el, asta i singura mângăere ce o are. La 12 Martie a hotărit comitetul să roge pe Kulturregyletiștii din Pesta

a întocmi un bazar, în vreme ce în Seps-St.-Georgiu se va întocmi o expoziție de Kulturregyletisti — pardon, de industrie s'ecuiască. Pentru echipamentul glótelor, se vor prezenta ministerului de honveđi ofertele micilor industriasi ardeleni. S'a exprimat în principiu întemeierea unui institut de băncă cu sediul în Clușiu. În adunarea generală din Aprilie se vor lua deciziuni în privința acțiunii ce au s'o pornescă Kulturregyletisti. — Să te ții apoi la traiu și banchete!

—x—

Tóte grădinile de copii și tóte scótele elementare din Sibiu s'au închis pentru câteva zile, fiind număróșl copii bolnavi de pojar, ăice Sieb. D. Tgbl. •

—x—

Noul general alú Jesuitoró este pater Anderledy, în etate de 68 ani.

—x—

Relativ la liferările pentru glóte s'au primit la camerele industriale din țera atâtea anunțări dela micii industriași, încât nu li se póte satisface cererilor, fiind rezervate puține liferări pentru mică industrie. Reflecțării se facú atenți, că acum numai e de predatú decátú o fórté mică cantitate de obiecte de pele. Postavurí peste totú nu se predau.

—x—

„Filocetú,” tragediá în 5 acte, după Sofocle, tradusă în versuri de S. P. Simonú. Prețul unui esemplarú e 50 cr. Jumătate din venitulú curatú se va da ca ajutorú pentru edificarea unei scóle confesionale gr. cat. în comuna Șomfaléu. Prețul se plătesce la primirea opului, ce se va pune sub pressă îndată ce numărul abonaților va fi de ajunsú pentru plățirea tipării. Adresa e: Sim. P. Simonú, Șomfaléu, p. u. Bistrița (Besztercze, com. Besztercze-Naszod).

—x—

În Trásnea, pe când se întruniserú într'o sérá în casa proprietarului Alexiu Bazo mai mulți membri ai familiei, deodată se auđi o trosnitură de pușcă și ochiurile ferestrelorú căđurá la pământú în hárburí. Din norocire n'a fostú nimenea lovitú. Cine a impușcatú, nu se scie nici ađi.

Din comitatulú Fágárasului.

In Faurú, 1887.

(Urmare și fine.)

În procesulú comunelorú cu statulú pentru segregarea pădurilorú fiscalí susțineau cu multú focú, cumcá munții cu pădurile din Țera Oltului au fostú odinioară tóte ale fiscalului pe care se baséză și segregarea de astăđi. Acéstá obrasnică falsificare a istoriei și a adevérului se póte lóvi în față cu multele diplome ale boerilorú din Țera Oltului, carí diplome au mai rămasú neperdute și ne nimicite din timpurile cele mai vechi. Din aceste diplome se cetesce la lumina đilei, cumcá toți munții cu pădurile lorú, carí și de altmíntrelea au până în điuva de ađi numele celú vechiu românescú, au fostú esclusivú proprietate donatará a boerilorú din Țera Oltului de sub Mircea I. Basarabú, vodá în Muntenia, și domnú alú Țerei Oltului pe la anulú 1382. Multe din aceste donațiuni suntú recunoscute și inoite de Paulú de Thomori Castelanú și căpitanú alú Țerei Fágárasului la anulú 1511, precum și prin principile Transilvaniei Michael Apafi la anulú 1663. Fiscalulú a intratú cu multú mai târđiu în posesiunea unor părți de munți în care se aflá astăđi prin ereditate, care în timpurile vechi urma astfelú: După legile vechi decá proprietatea unui boerú prin mórte séu alte întéplări ajungea vacantá — fără eređi — venea în ereditatea fiscalului.

Dovadă viá despre acéstá aserțiune este: că fiscalul

partea din munți o are numai în compossessoratú cu familiile boeronali din Țera Oltului.

Dérá afará de diplomele boeronale vechi — carí suntú basa de proprietate a munțilorú și pădurilorú — precum și basa de proprietate a comunelorú române peste întregú teritoriulú din Țera Oltului, mai este pentru foștii grániteri și actulú de donațiune din secululú trecutú alú gloriosei de piá memoriá mare împéráesá Maria Theresia cuprinsú în regulamentulú organisatorú pentru regimentele de graniță formate în Ardealú. În acéstá diplomă se exprimá serbátorește voința prea gratiósei Maiestáți, cumcá tóte clasele de poporú, carí se vorú cuprinde în cadrulú de graniță militará, fără deosebire, ca avéndú acelea în posesiune moșia nobilá séu moșia supusá unui servitutú sé între în asemenea stare precum este classa nobililorú — și tóte bunurile mișcátóre séu nemíscátóre — avute la organizare, precum și acelea carí le vorú mai acvira séu le vorú mai primi în decursulú institutului de graniță sé rămâná ale lorú ca bunú propriu pentru vecii vecilorú.

Dérá ce sé veđi — în procesulú de segregare intentatú de fiscalú contra comunelorú — nu s'au luatú în considerare nici diplomele vechi boeronale și nici diploma împérátesei Marii Teresii la organizarea institutului de graniță — ci acéstá segregare s'a făcutú scurtú și lesne pe basa legii urbariale art. XXX ex 1791.

Nu este decí nici o mirare, că fiscalului i-a venitú partea leului, pădurile cele mai frumoșe situate la pótele munțilorú, pre când partea comunelorú a eșitú din sórte pre stânci și cóste sterile neumblate.

Acum din multá iubire și dragoste cátrá Valachí vine forestieria de statú și se imbiá de a lua pădurile comunelorú rămase din segregare sub supravegherea sa și pentru acéstú patronagiú cere dela comune unú bagatelú pe anú — nici mai multú nici mai puținú decátú 5600 fl., fără de plata personalului de servițiu, care este de a se solvi prin comune.

Dérá ca sé fiá ambe părțile multámite invoirea, are de a se face pe 25 de ani, — pentru care timpú salarulú va face 140 mii, adecá o sutá patruđeci mii fl.

Forestieria de statú se face a crede, că náucii de Valachí nu au invétatú nici a socoti, pentru ca sé pótá face bilanțulú despre intrate și eșite și restulú cassei, care va fi după 25 ani, decá s'ar incheia acéstú contractú perfidú.

Nu trebuie 25 de ani, ajungú și numai 5 ani pentru ca comunele sé đică forestieriei de statú: Luați-ne și pădurile carí ne-au mai rămasú din segregare, scóteve-ți cei 5600 fl. din ele, plățiți birulú și alte sarcini, carí mai cadú pe aceste păduri — și sé fimú *quitt*.

Zelulú cu care stáruie forestieria de statú pentru crearea unei pensii de 5600 fl. anualí din pungile Románilorú pentru Maghiarii, carí au lipsá de pâne și vorú fi agenți de maghiarizare a Țerii Oltului, nu a surprinsú pe nimenea.

Dérá alta nu-și putea inchipui omulú: Pentru ce se stáruiesce cu-o grabá așa de mare, făcéndu-se proectulú de invoire în 29 Noemvre, ér în 29 Decemvre s'a așternutú acestei adunări generale estraordinare spre aprobare ca la 1 Ianuaríu a. e. sé și între în vigoře.

Dérá nici la acéstá nu s'a luptatú multú timpú de a gândi, căci pe neașteptate vine organulú guvernamentalú „Kolozsvar” și deodată trage velulú de pe acéstú fétú bastardú, arétându-lú în tótá golátatea sa „Kolozsvar” în Nr. 9 din 5 Ianuaríu a. e. scrie urmátórele:

„Decá voimú, đice „Kolozsvar”, sé apéramú Ungaria și Ardealulú de-o náválire a dușmanului, ca sé nu deviná teatrulú unui resbelú nimicitorú, trebuie sé edificámú liniile ferate cátrá pasurile Tölgyes, Gyimes și

Turnulú roșiu fără amánare pentru ca sub acéști muri naturali și a porțilorú lorú de náválire, sé se pótá aduna cu iutelá o parte combatantá de ajunsú.”

„Decá voimú ca maghiarimea ardelená, în casú de resbelú, sé nu cadá pradá unui inimicú duplu — nává-lindú dir munți pe lângá milițiá regulatá și órdele, carí prin focú ne vorú nimici brațele nóstre in florite după esemplulú dela Ajudú — trebuie sé facemú drumurí prin munți și sé dirigemú potecele ce nu se potú străbate în carí își au cubú și își aflá adăpostú sigurú órdele rebele pentru ocasiuni bine venite.”

„Decá voimú sé deslegámú cestiunea naționalitățilorú în Ardealú, trebuie sé legámú prin drumurí ferate fortáreța neinvigibilá a maghiariméi transilvane, Sécuimea cu țera maghiará de josú. Prin acéstá legáturá sé se mijlocéscá ca brava Sécuime sé nu mai fiá espusá perirei prin emigrarea în România și Moldavia, și Sécuii, carí nu se mai potú nutri în Sécuime, sé se impartá în părțile ardelené pentru întárireá națiunii maghiare.”

„Acéstá este însé numai o parte bună a misiunii naționale cu drumurile ferate. Liniá drumurilorú ferate cu stațiunile sale, carí ducú dela Ciucia prin multe comune de sub munte până la cele din văi, va deslega cestiunea naționalitățilorú cu máná multú mai sigurá, decátú prin arcanul, care se întrebuintézá de política înaltá. Ca dovadă viá pentru acéstá afirmare se potú înșira multele comune valache prin carí suntú așeđate stațiunile de drumú feratú. Poporulú valahú, dedatú cu serviciulú liniștitú de păstorú, se trage în munți dinaintea tunetului sgomotosú alú locomotivelorú și acéstú poporú valach, care nu iubescé lucrulú, face locú la alți venetici mai sérguitorí și mai circumspecti pentru lumea acéstá neliniștitá prin larma vagónelorú.”

„Prin legarea Câmpiei, a ținutului Náséudeanú și a Fágárasului cu-o rețea de drumú feratú, acéstá parte a Ardealului — care zace la spatele lumii — dotatá dela naturá cu multe bogáții, însé totú séracá, în decursulú unui deceniu s'arú reforma deplinú în favorulú statului maghiarú.”

Nu-i vorbá, suntú greu bolnavi cei dela „Kolozsvar” et tutti quanti, pátimescú de-o lingóre infricoșatá, au ajunsú în celú mai mare delirium și cu inceputú a vorbi nimicuri.

x.

Procesú de calumniá

contra d-lui Franciscú Hossu Longinú, avocatú în Deva.

La 3 Mártisorú a. e. s'a pertractatú înainte Tribunalului reg. din Alba-Iulia, ca forú criminalú, procesulú pentru calumniá, intentatú de cátrá D lú dr. Franciscú Solyom Fekete, președintele Tribunalului reg. din Deva, apoi, după cele desvoltate în decursulú investigației, în urma imputernicirii fostului ministru de justițiá, urmáritá din oficiu, contra d-lui Franciscú Hossu Longinú, avocatú în Deva.

Delegarea Tribunalului din Alba-Iulia s'a făcutú de cátrá Tabla reg. din Tergulú Mureșului și cu consimțeméntulú primú-procurorului de statú de acolo.

Tribunalulú s'a constituitú din juđii: Stefanú Szabo, ca conducétorulú pertractárei finale, — Ignatiú Korbuly și Hugo Kain și Eugenú Halmagyi, ca notarú. Acusatorulú publicú a fostú Augustú Tribus, ér acusatulú a avutú de apérorú pe d. Ioanú Coșieriu, avocatú în Alba-Iulia.

Președintele Tribunalului reg. din Deva a absentatú și nu a avutú reprezentantú separatú.

Dela Deva au fostú citați și s'au presentatú 3 martorí, ér din părțile Zarandene 5.

FOILETONU.

Rolulú femeiei în democrațiá.

(Conferința d-lui Gheorghe Palade ținutá la Ateneulú românú din Bucuresci).

(Urmare și fine.)

Din acéstá stare de lucrurí resultá o sumá de rele.

— Nu e scólá de bruschetá pentru bărbați ca aceea ce facú față cu femeile, căci acasă totú bărbatulú e suveranú, și, invétându-se cu suveranitatea, adeseori în lume facú neghiobii și o patú.

— Femeile au o influență nenorocítá asupra ideilorú politice ale bărbațilorú. Ilú vorú gási réu, decá va face politicá, în care pierde timpú, își espune și avere și viétá chiar. Ilú vorú gási bunú, decá va merge cu ele la șosea, la balú, etc.

— Bărbatulú și femeia potú sé se iubéscá, dér nu se întelegú, n'au aceleași aspirații, aceleași gândurí, aceleași idealú. Sé đicemú că unú profesorú de universitate ar vrea sé facú o descoperire, ar fi împiedecatú de familiá, — norocú că la noi nu se întéplá așa lucrurí. — Ca sé aibá pace în familiá, savantulú trebuie sé aibá o femeie nulá. Dér stándú totú cu prostulú în casá, se cam prostesce și elú.

De ce sé suferimú acéstá? De ce sé nu ne gândimú la avantajele sistemului contrarú? Atuncí soțul ar lucra la orí-ce întreprindere máná în máná cu soția, decí va contribui încă jumétate din omenire la progresú; atuncí, fiindú liberá femeia, se va putea támádui și acélú ulcerú socialú, care se chiamá *prostituțiá*. Ce bine va fi atuncí!

Deocamdatá însé, după starea în care se aflá femeia, se póte judeca desvoltarea unui poporú. La Australieni, când îmbétrânesce, ei o mánáncá de fóme. În Noua Caledoniá nu stá nicodată o femeie la masá cu unú bărbatú. Acéstú obiceiú se vede și la noi prin privinci, unde negustorași micí ce se imbogátescú, când chiamá pe cineva mai subțire la masá, oprește pe nevastă d'a mánca la masá. În genere în Africa nu suntú máncate femeile, dér în Gondocora da. În Cafreria bărbații cosú, spalá rufe, și femeile bărbierescú, dér au și cele mai grele ocupații, căci ele cultivá și pământulú. Când plécă dela unú locú la altulú, femeile ducú în spinare tóte ale casei și bărbații mergú călare pe măgarí. În țera de focú, înainte de a o mánca i se arde capulú. În Cochinchina, suntú oprite femeile d'a intra în anume locurí. Și la noi suntú schiturí unde femeile nu suntú lásate sé între. Oratorulú scapá ceva din vedere, că ni-

căiri, după credința nóstrá religiósá, femeile nu potú pétrunde în altarú. În Afganistanú femeia e unitate de măsurá. Prin multe țeri la bărbatú nu se đice pe nume și la noi în clasele de josú se đice *dumnealui*. Din aceste resultá că cu câtú starea femeii e mai inapoiatá, cu atâtú omulú e mai ridicatú în culturá.

Sé nu mai rábdámú dér acéstá stare; sé ne silimú a face pe femeie egalá cu noi, ca sé putemú vindeca multe rele sociale. Când mama va fi instruitá ca sé pricéppá calea pe care trebuie s'o apuce copilulú, atuncí omulú va avé pe celú mai bunú consilierú în femeie — fiá ca mamá, fiá ca soția. Democrațiile nu suntú decátú produsulú manelorú. Decí adresézá-te la mamá și copilulú îi va séména. Acéstá transformare nu trebuie sé se facá deodată, căci ar fi réu în locú de bine, ci treptatú, căci *qui va piano, va sano*.

La noi în țera nu incupe de locú dificultate în acéstá transformare. Josú, în masa intinsá a poporului, femeia are aceleași instrucțiune, séu mai bine, nu are instrucțiune ca și bărbatulú. Țeranca nóstrá e destulú de inteligentá și dá doveđi prin cóserea de costume, etc. Susú avemú o Carmen Sylva, care pórtá nu coróna regéscá, ci coróna geniului.

Femeia e fórté aptá pentru invétarea copiilorú

Pertractarea s'a început după 9 ore înainte de amieză și a durat până seara la șapte ore.

La pertractare a asistat un public considerabil și distins, care cu încordată atenție a ascultat întreaga pertractare până la sfârșit.

Constafându-se prezența celorlți cetați, președintele intră pe procuror, decât dorește ținerea pertractării; la acesta procurorul propune a intra în pertractare.

Președintele, având și votul colegilor săi, enunță ținerea pertractării finale și predă notarului spre cetire actul de acușare adus de Tribunal și în parte modificat de Tabla reg. din Tergul Mureșului.

Notarul cetesce mai întâi actul de acușare al Tribunalului reg. din Alba-Iulia, după care acușatul pe baza §§. 260, 261 și 262 din cod. criminal, s'a pus în stare de acușare pentru delictul de „vătămăre, de onoare și calumnie”; apoi cetesce și deciziunea Tablei, prin care acușatul numai pe baza §-lui 260 din cod. crim. și numai pentru delictul de „calumnie” se pune în stare de acușare. — Motivele actului de acușare nu s'au citit.

Președintele apoi predă notarului să cetesce următoarea telegramă și plânsore, pe care se bazează feptele ce s'au imputat inculpatului:

Teodor Pauler, ministru. Budapesta. Președintele Tribunalului reg. din Deva, Dr. Francisc Solyom Fekete, ați dimințat în espeditură, fără nici un motiv fundat, în prezența subalternilor săi, brusc și neurban, provocator și în mod incompatibil cu demnitatea unui jude și președinte, m'a vătămă și imperinant m'a amenințat. De cumva Escelența Vostre, de loc nu-mi veți rezolvi plânsorile mele precedente, voi fi silit să mă adresa la dietă, er satisfacțiunea personală o voi lua-o, sub responsabilitatea Exelenței Vostre, în modul cel mai scandalos, că ceea ce se întâmplă cu mine, ar fi casu unic chiar și în Camciata. Hossu m. p. avocat.

Petițiunea sună:

Escelența Vostre Domnule Ministru!

Spre a întregi telegrama mea cu d-tul 22 Nov. a. c. adresată Escelenței Vostre cu privire la purtarea contrar legii, necuviinciosă și violentă a d-lui Dr. Francisc Solyom Fekete, președinte la trib. reg. din Deva, față de mine, imi iau libertate a aduce și pe calea acesta la cunoștința Escelenței Vostre următoarele:

După espedirea telegramii de sub întrebare, în aceeași zi am înaintat și la președintele camerei advocatiale, — căreia aparțin — reprezentațiunea acusă aci în copia sub 1., care conține adevărata stare faptică, precum s'a petrecut. Cu toate acestea mai aflu cu cale a face cu privire la starea faptică încă și următoarele observări:

1. Este fapt, că în ziua amintită cu respect subscrisul, fără a fi putut presupune ceva și în mod cuviincios, m'am prezentat în espeditura tribunalului, unde apoi după vre-o câteva minute după intrarea mea am fost întâmpinat de președintele tribunalului, — care din întâmplare se afla acolo, — într'un mod de tot neobișnuit, cu întrebarea, că de ce nu am salutată la intrare? Acesta s'a întâmplat în prezența a doi domni oficiali și în auzul mai multora scriitor și a altor domni oficiali din odaia învecinată, ce era despărțită numai printr'o ușă de sticlă de către odaia unde ne aflam.

2. Fapt este, că eu și după această înfruntare fără de nici un motiv legal, necuviincios și vătămăre, deși frapat, der cu tot respectul i-am reflectat, „da d-le președinte, eu am salutată și am dat „bună dimineața, der pote nu ați auzit-o.“ După acesta a mea declarație și față de o purtare cuviinciosă a mea, d-lu președinte Dr. Solyom Fekete, nici după lege, nici după normele buneii cuviințe n'a fost și n'a putut fi îndreptățit de a-și continua vătămările, căci îndată ce eu i-am declarat în mod cuviincios, că am salutată, și acesta a mea declarațiune am repetat-o: a putut înțelege, că nu mi-a fost intențiunea a fi provocator ori

deci s'ar pute prea bine ca instrucțiunea primară de ambe sexe să se facă de către femei.

Femea, fiind-că e mamă și fiind-că se nebulnesce după copilul ei, ar fi un element de pace, căci ar dur-o că în războie se seceră miile de tineri. S'a obiectat de unii că femea nu se pote amesteca în politică, fiind-că nu merge la război? Der care din cei ce fac politică mers'a la război? S'au dus femei de elita societății ca să caute pe bolnavi, der politici nu.

Terminându, oratorul propune d-lui Esarcu, cel care a făcut pe o sumă de femei să ceră un leu pentru Ateneu, cu care să înalțe edificiul, ca în acest nou edificiu să se aște printr conferențieri și femei. Acesta ar fi unul din cele dintăi pasuri pentru ridicarea femeii, căci așa va pute să probeze ea pe calea științei că e egală cu bărbatul.

Cătu timp, încheiă oratorul, femea va fi jos, democrația va schiopăta, va ave numai un picior. Să ne unim cu toții, ca să o facem să umble în două picioare. (România.)

Gheorghe dela Plevna

necuviincios, prin urmare d-lui președinte i-am dat satisfacțiunea recerută.

3. Legile existente pretind dela ori și cine numai purtare cuviinciosă, der nu totdeauna și formalități. De aceea după părerea mea la oficii, și mai ales în astfel de localități oficiose, precum e și espeditura tribunalului unde de comună lucră mai mulți oficianți și unde pe și poți intra mai de multe ori, nu e neapărat de lipsă, și cu atât mai puțin datorința de a saluta totdeauna și pe toți, căți sunt de față. Mulțămim de mulțămim aceluia, cu care avem tocmai de a face în localitatea respectivă, cu atât mai vârtos, ca pe ceilalți lucrători să nu-i conturbăm.

Datorința noastră e numai de a fi cuviincios. Acesta o și știe și o și practică fișicine pretutindena, de aceea a îndruga pe cineva și mai ales pe un advocat la ordine, nu i stă în drept nici chiar unui președinte de tribunal. Și mai ales pentru aceea nu, pentru că președintele tribunalului nu este un superior al advocatilor, prin urmare nici în cale privată, nici în funcțiune oficială nu pote fi chemat a ataca unilateral pe un advocat și a se especta asupra procederei lui și a culturai sale sociale. Împrejurarea aceea, că eu pe coridorele și în curtea tribunalului nu am salutată pe d-nul președinte, nu involv în sine nimic, ce mi s'ar pute imputa cu drept, că abstrăgându dela relațiunile încordate, ce există între noi, la acesta nu mă obligă nici legea, nici regulile de bună cuviință, mai ales pentru că nimeni nu este dator de a fi în continuu cu băgare de seamă, că ore între cei mulți, care și caută dreptul lor, nu cumva se află și pe coridore ori în curte și președintele tribunalului?

Aceea, că aș fi scuipat după d-nul președinte este un neadever și o insinuațiune obraznică și tendențioasă. De altcum pot să arăt, că printr'un servitor de tribunal, cu numele Farkas, s'a făcut în contra mea la camera advocatiale și la forul criminal arătări de astfel de natură, însă toate acestea s'au dovedit de neadeverate, impertinente și tendențioase.

Decă pre lângă toate aceste d-lu președinte a crezut — în butul declarațiunii mele — că eu într'adever nu am salutată, i-a stat în drept a face în privința acesta pașii legali, și a esopera îndrumarea mea la ordine, pe altă cale, într'alt loc și într'alt chip, er nu sbierându, amenințându și dominat de mână și pasiune a purcede față de mine, ca față de un nime-ne, — ca un om fără nici o creștere. Der n'a fost la loc și permisă procedura mai sus descrisă a d-lui președinte nici pentru aceea, pentru că oficiile nu sunt pentru ca acolo, în modul arătat, să fiă cineva atacat de orece în astfel de atacare, atacatul nici că se pote apăra fără scandal și mai ales pentru că și la cele mai seltăice și mai neculte popore, nimeni nu pote fi în cauza lui propriă judecător.

Prin urmare: Ori am salutată eu, ori nu; ori am fost dator a saluta, ori nu; ori m'am purtat eu în mod cuviincios, ori nu: modul de a-și răbuna al d-lui președinte a fost necuviincios, vătămător și mai pre sus de toate necompatibil cu demnitatea de judecător și președinte, și deci trebuie să fiă exemplar pedepsit, căci de altcum pote da ansă cu drept cuvânt la scandal și pote chiar la nenorociri. — Acesta e opiniunea mea, ori și cum s'ar apăra d-lu președinte.

Ce se atinge de rezultatul reprezentațiunii mele de sub 1), mi s'a adus la cunoștință prin graiul președintelui camerei advocatiale, a d-lui coleg Emerich Hollaki, că advocații din loc, intrându-se, afară de unul, și de mine, a doua său a treia și după cele întemplate, au ținut o conferință în această causă, care a avut drept rezultat, că colegii mei, au reprobat procedura președintelui trib., în meritul lucrului însă nu s'au simțit chemați de a hotăr, ci au propus din partea lor încercarea unei împăciiri.

Eu nici în contra acesta n'am făcut excepțiune, der aflându, că încercarea în această privință a rămas fără rezultat, am rugat pe d-lu președinte al camerei, să înainte reprezentațiunea mea la camera advocatiale competentă. — Din toate acestea e evident, Escelență, că amărăciunea e atât de potențată, încât nici că pote fi vorbă de o aplanare pe calea păcii.

Nainte de a termina, imi țin de datorința mea patriotică, ca și cu ocasiunea acesta să Vă împărtășesc Escelenței Vostre, că d-lu Dr. Francisc Solyom Fekete, președintele tribunalului, prin purtarea și prin procedura sa bătătoare la ochi, față de mine, a frapat pe mulți, pe mulți i-a înderjtit și i-a scandalisat într'atata, încât amărăciunea și nemulțămirea ce există de un timp încoco în comitatul Huniădorei se atribue de mulți, și nu fără cuvânt, purtării neprecugetate, fără tact, provocătoare și fără de nici o cultură a d-lui Dr. Fr. Solyom Fekete.

Prin suscitarea urei de rassă, prin amestecul în toate afacerile publice, prin intervenirea sa în tot felul de afaceri politice, ori este chemat, ori nu, prin certurile sale cu locuitorii din Deva la poliția orașului, precum și prin tot felul de abateri administrative (vezi Nr. 3472—1883), prin presiunea exercitată în mod bătător la ochi la alegeri, prin cumpăraturile sale la licitațiunile publice etc., a provocat resensul multora și este pentru acestea judecat de mulți și în public. În precedentă adunare comitatensă fu numit: un om, căruia ii place a suspiciunea și fu declarat de calumniator și om fără creștere.

În cas de lipsă sunt în stare a documenta eu dovedii, ce se află în mâna mea, precum și prin acele ce le-am vădut la alții, că s'a amestecat în lucruri foarte murdare. Toate acestea le pot dovedi la cas de lipsă și mai pe larg.

Mă rog deci de Escelența Vostre să binevoiti a face capăt persecuțiunii pornite în contra mea, și a nu lăsa ca justiția să rămână și mai departe în starea această deplorabilă.

Cu tot respectul
Francisc Hosszu Longin, m. p.

(Va urma).

Ultime sciri.

Petersburg, 13 Martie — Rușii, admiratori ai generalului Boulanger, i-au trimis o sabie căzăcescă. Pe garda sabie sunt șapte ca o dedicațiune aceste cuvinte: „Celui mai demn!” și această dată: „1 Februarie 1887 — Rusia“. Pe tășul sabiei dintr-o parte se cetesce în slove aurite: „Dumnezeu ocrotește pe cei viteji“ er în partea cealaltă: Cine este acolo? — Francia și Boulanger!

Paris, 13 Martie — Diarul „Le Temps“ dice, că principele de Bismarck caută a lega Italia mai strins decât ori când de sortea Germaniei și a Austriei. El vede în această alianță o garanție în contra eventualităților de care se teme.

Paris, 13 Martie. — Diarele se ocupă toate de sabia căzăcescă împodobită cu petre scumpe ce patrioții ruși au oferit o generalului Boulanger.

Madrid, 13 Martie. — S'a descoperit aici o galerie suterană care pare îndreptată în contra legațiunii germane. O anchetă s'a început.

Constantinopol, 13 Martie. — Pôrta a încheiat cu Germania un nou contract relativ la furnitura cartușelor pentru noua pușcă cu repetițiune. Acest contract se ridică la suma de 800,000 lire sterlingi.

Madrid, 14 Martie. — Diarul Epoca afirmă că tratatul de alianță italo-austro-germană a fost reînviat.

Sofia, 14 Martie. — Eri s'a celebrat, de către mitropolitul Clement un serviciu funebru în memoria împăratului Alexandru II, cu ocasiunea morții sale. Colonelul Mutkuroff, unul din cei trei Regenți, a asistat la acest serviciu.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a Gaz. Trans.)

LONDRA, 15 Martie. — Faima adusă de „Standard“, că s'a făcut o încercare de omor contra țarului Rusiei, care n'a reușit, fu dimințită de către ambasada rusă.

În camera comunelor a declarat guvernul că cu multă părere de rău a înțeles, că câteva persoane, ce purtau la sine materii explozibile au fost arestate pe drumul, pe care se așteptă să vină țarul spre a asista la parastasul celebrat în memoria țarei, când a murit împăratul Alexandru II; își exprimă însă bucuria guvernului britanic, că țarul nu a fost atacat.

După „Standard“ au fost arestați în Petersburg șase studenți pe Newski-prospect, aproape de palatul Anicicov, unde rezidă familia țarului și s'au aflat la dâșii materii explozibile; ei așteptau să trecă împăratul cu trăsura spre catedrală.

DIVERSE.

Danțul morților. — Din Brody se comunică diarul vienesu „Tgbl.“ cu data de 3 Martie n. următoarea tragică întâmplare: În orașul rusesc Ezernichovka de lângă graniță se aranjă în 27 Februarie pe suprafața înghețată a riului o serbare, la care luă parte vre-o 60 persoane. Dela 2 ore după amieză începând tinerimea din localitate escuta danțul la sunetele unei muzici; bucuria și veseliă domnea pe locul împodobit serbătoresc. Era pe la 4 ore după amieză, când se auzi deodată o trosnitură detunătoare a gheții. Ghița începu a se mișca sub picioarele dântuitorilor, și despiciându-se în unele locuri, apa începu să svencască în colosale arcade. Un țipet grozav isbucni și societatea cuprinsă de fiorii morții căuta să ajungă la țerm. Nu toți reușiră a scăpa, 14 persoane cădură jertfa acestei catastrofe. Intre nenorociți și-a aflat mărtea și o tână ră păreche, care abia înainte cu 14 zile pășise la altar. unindu-se pe viêtă. În urma silințelor date au fost scoși din apă 8 dintre nenorociți, cari au murit de o mărte atât de grozavă sub gheață.

Contemplări după încheierea carnavalului. — Se scrie din Paris: Domnișora Edith Gonzales, fiica unui comerciant din Paris, în etate de 29 ani, s'a otrăvit cu Cyankali în Mercurea din săptămăna primă a postului. Printr'o scrisore lăsată declară dama, că ar fi contactat sigur pe aceea, că va căpeta în carnavalul trecut un bărbat; însă dorințele nu i s'ar fi realizat și nu ar voi a fi mai multă țintă uricișelor glume ale surorii sale celei mai mic, precum și ale fratelui său. Sentimentalele cuvinte din urmă ale epistolei sună: „Ori ce aș fi întreprins în timpul din urmă, mi se dicea mereu: ești prea bătrână pentru așa ceva; deci, pentru a muri mă vor găsi așa speru toți prea tână încă.“

Editor: Iacob Mureșianu.

Redactor responsabil Dr. Aurel Mureșianu

Cursul la bursa de Viena

din 14 Martie st. n. 1887.

Rentă de aur 5%	109 85	Bonuri croato-slavone	104.50
Rentă de hârtie 5%	89 10	Despăgubire p. dijma de vin 1/2 ungh.	98.75
Imprumutul căilor ferate ungare	149.25	Imprumutul cu premiu ungh.	120.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost 1/2 ungh. (1-ma emisiune)	97.25	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	122.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost 1/2 ungh. (2-a emisiune)	124.—	Renta de hârtie austriacă	80.90
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost 1/2 ungh. (3-a emisiune)	115.—	Renta de arg. austr.	81.25
Bonuri rurale ungare	104.—	Renta de aur austr.	110.90
Bonuri cu cl. de sortare	104.—	Losurile din 1860	133.—
Bonuri rurale Banat-Timșu	104.00	Acțiunile băncii austro-ungare	865.—
Bonuri cu cl. de sortare	104.—	Act. băncii de credit ungh.	295.75
Bonuri rurale transilvane	104.—	Act. băncii de credit austr.	276.20
		Argintul — Galbini	—
		impărătesc	6.00
		Napoleon-d'ori	10.14
		Mărci 100 imp. germ.	62.75
		Londra 10 Livres sterlinge	128.25

Bursa de București.

Cota oficială dela 27 Februarie st. v. 1887.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	88 —	89 —
Renta rom. amort. (5%)	91 1/2	92 1/2
convert. (6%)	83 —	84 —
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	34 —	36 —
Credit fonc. rural (7%)	99 —	100 —
" " (5%)	82 3/4	84 1/4
" " urban (7%)	96 —	97 —
" " (6%)	90 —	91 —
" " (5%)	78 —	79 —
Banca națională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
" " Națională	—	—
Aur contra bilete de bancă	19.—	20.—
Bancnote austriace contra aură.	1.98	2.00

Cursul pieței Brașov

din 15 Martie st. n. 1887.

Bancnote românesce	Cump. 8.45	Vënd. 8.50
Argint românesc	8.40	8.45
Napoleon-d'ori	10.02	10.08
Lire turcesce	11.43	11.46
Imperial	10.43	10.46
Galbeni	5.94	5.90
Scrisurile fonc. »Albina»	101.—	102.—
Ruble Rusesce	111.—	112.1/2
Discountul	7—10%	pe an.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională gr. cat. română din comuna Telciu în vicariatul Rodnei cu un salariu anual de 200 fl. v. a., care se va primi în rate lunare decursive din fondul școlii, prin acesta se escrie concursu.

Doritorii de a ocupa acestu postu voru avea a-și așterne suplicele lor până la 30 Martie a. c. st. n. în care și se va ține și alegerea — cătră subsemnatul senatu școlasticu, provădute cu testimoniile de serviciu, de moralitate și de calificațiune.

Telciu, în 11 Martie 1887.

Senatul școl. confes. gr. cat.

Avisu d-lor abonați!

Rugămă pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal și numerii de pe fășia sub care au primitu diarul nostru până acuma.

Domnii ce se abonează din nou să binevoiască a scrie adresa lămuritu și să arate și postaultimă.

Dacă se ivesc ıregularități la primirea diarului onor. abonați suntu rugați a ne încunoscimă imediatu prin carte postale, ca în cătu depinde dela noi, să se delătoreze

ADMINISTR. „GAZ. TRANS“

ABONAMENTE

la

„Gazeta Transilvaniei“

se potu face cu începerea dale 1 și 15 ale fiecărei luni, mai ușor prin mandate postale.

Adresele ne rugămă a ni se trimites exactu arătându-se și posta ultimă.

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni	3 fl. —
„ șese luni	6 fl. —
„ unu an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

pe trei luni	10 franci
„ șese luni	20 „
„ unu an	40 „

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mersul trenurilor

Valabilu dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia Predealu-Budapesta și pe linia Teiușu-Aradu-Budapesta a calei ferate orientale de statu reg. ung.

Predealu-Budapesta					Budapesta-Predealu					Teiușu-Aradu-Budapesta				Budapesta-Aradu-Teiușu.				
	Trenu de persone	Tren accelerat	Trenu omnibus	Trenu omnibus		Trenu de pers.	Tren accelerat	Trenu omnibus	Trenu de persone	Trenu omnibus		Trenu omnibus	Trenu de persone	Trenu de persone	Trenu omnibus			
Bucuresci	—	—	—	7.30	Viena	11.10	—	—	—	—	Teiușu	11.24	—	2.40	Viena	11.10	12.10	—
Predealu	—	—	—	1.14	Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00	Alba-Iulia	11.39	—	3.14	Budapesta	8.20	9.05	—
Timișu	—	—	—	1.45	Szolnok	11.05	3.58	7.38	9.34	11.40	Vinutul de josu	12.30	—	4.22	Szolnok	11.20	12.41	—
Brașovu	—	—	—	1.45	P. Ladány	2.02	5.28	5.40	11.26	2.31	Șibotu	12.52	—	4.50	Aradu	4.10	5.45	—
Feldiöra	7.47	—	4.16	2.32	Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.38	—	Örăștia	1.01	—	5.18	Aradu	4.30	6.—	7.04
Apatia	8.24	—	5.02	—	Vărad-Velenceze	—	—	9.24	2.06	—	Simeria (Piski)	2.03	—	5.47	Glogovațu	4.43	6.13	7.22
Agostonfalva	9.14	—	5.43	—	Fugyi-Vásárhely	—	—	9.41	2.17	—	Deva	2.52	—	6.35	Gyorok	5.07	6.38	7.58
Homorodu	—	—	6.15	—	Mező-Telegd	—	7.33	10.19	2.40	—	Branicica	3.23	—	7.02	Paulișu	5.19	6.51	8.17
Hașfaleu	—	—	7.06	—	Rév	—	8.04	11.38	3.24	—	Ilia	3.55	—	7.28	Radna-Lipova	5.41	7.10	8.36
Sighișora	—	—	7.06	—	Bratea	—	—	12.18	3.47	—	Gurasada	4.08	—	7.40	Conopu	6.09	7.37	—
Elisabetopole	—	—	9.31	—	Bucia	—	—	12.54	4.07	—	Zam	4.25	—	8.11	Bérvova	6.28	7.55	—
Mediașu	12.29	—	10.16	—	Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—	Soborșin	5.30	—	8.46	Soborșin	7.25	8.42	—
Copșa mică	12.44	—	10.57	—	Huedin	—	9.28	3.11	5.15	—	Bérvova	5.56	—	9.33	Zam	8.01	9.12	—
Micăsasa	1.05	—	11.52	—	Stana	—	—	3.40	5.34	—	Conopu	6.27	—	9.53	Gurasada	8.34	9.41	—
Blașu	1.34	—	12.31	—	Aghiriș	—	—	4.15	5.55	—	Radna-Lipova	6.47	—	10.27	Ilia	8.55	9.78	—
Crăciunelü	1.46	—	12.48	—	Ghirbeu	—	—	4.36	6.07	—	Paulișu	7.28	—	10.42	Branicica	9.19	10.17	—
Teiușu	2.09	—	1.22	—	Nedeșdu	—	—	4.58	6.24	—	Gyorok	7.43	—	10.58	Deva	9.51	10.42	—
Aiudu	2.39	—	2.18	—	Clușiu	—	10.28	5.26	6.43	—	Glogovațu	7.59	—	11.25	Simeria (Piski)	10.35	11.07	—
Vinutul de susu	3.01	—	2.48	—	Apahida	11.00	—	—	7.08	—	Aradu	8.28	—	11.39	Örăștia	11.11	11.37	—
Uiöra	3.08	—	2.56	—	Ghiriș	11.19	—	—	7.36	—	Szolnok	8.42	—	4.52	Șibotu	11.43	12.—	—
Cucerdea	3.14	—	3.64	—	Cucerdea	12.30	—	—	9.06	—	Budapesta	—	—	5.12	Vinutul de josu	12.18	12.29	—
Ghirișu	3.53	—	4.51	—	Uiöra	1.01	—	—	9.53	—	Viena	—	—	6.05	Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Apahida	5.10	—	5.28	—	Vinutul de susu	1.06	—	—	10.—	—	Aradu-Timisoara				Simeria (Piski) Petroșeni			
Clușiu	5.30	—	5.56	—	Aiudu	1.13	—	—	10.09	—								
Nedeșdu	—	6.03	—	8.00	Teiușu	1.20	—	—	10.19	—								
Ghirbeu	—	6.21	—	8.36	Crăciunelü	1.41	—	—	10.48	—								
Aghirișu	—	—	—	9.02	Micăsasa	2.00	—	—	11.14	—								
Stana	—	—	—	9.32	Copșa mică	2.35	—	—	12.12	—								
Huedin	—	7.14	—	10.11	Mediașu	2.48	—	—	12.30	—								
Ciucia	—	7.43	—	10.51	Elisabetopole	2.48	—	—	—	—								
Bucia	—	—	—	12.16	Sighișora	2.48	—	—	—	—								
Bratea	—	—	—	12.50	Hașfaleu	2.48	—	—	—	—								
Rév	—	8.22	—	1.21	Homorodu	2.48	—	—	—	—								
Mező-Telegd	—	8.48	—	2.02	Agostonfalva	2.48	—	—	—	—								
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.06	Apatia	2.48	—	—	—	—								
Vărad-Velinte	—	—	—	3.38	Feldiöra	2.48	—	—	—	—								
Oradia-mare	—	9.13	—	3.54	Brașovu	2.48	—	—	—	—								
P. Ladány	—	9.18	10.55	4.05	Timișu	2.48	—	—	—	—								
Szolnok	—	10.38	1.23	4.50	Predealu	2.48	—	—	—	—								
Buda-pesta	—	12.20	3.24	7.28	Bucuresci	2.48	—	—	—	—								
Viena	—	2.15	10.05	—		2.48	—	—	—	—								
	—	—	2.15	—		2.48	—	—	—	—								
	—	—	8.00	6.05		2.48	—	—	—	—								

Nota: Orele de nopte suntu cele dintre liniile grose.